

Elena Iossafova
Laura Paljakka
Tiina Salomaa
Niina Sinkko

DOM 1

Pitkää venäjää alakouluun

ÄÄNTÄMIS- HARJOITUKSIA

Sisällys

- 1.-3. Sanapaino
- 4.-7. Pehmeä ja kova merkki
- 8.-11. Taka-i
- 12.-15. Suhuäänteet
- 16.-17. Kertausta
- 18. E ja э
- 19. Loruja

ÄÄNTÄMISHARJOITUKSIA

Muistatko, kun oli puhe, että venäjän kielessä sanapaino voi vaihdella? Paino tarkoittaa sitä, että sanan jokin kohta lausutaan pidemmin.

Joissain venäjän sanoissa paino on ensimmäisellä tavulla niin kuin suomen kielessä, mutta se voi olla muillakin tavuilla.

Suomen kielessä sanan paino on aina ensimmäisellä tavulla. Kokeilepa! Sano sana **kala**. Jos paino olisi sanan lopussa, sanoisit sen **kalaa**.

Harjoitellaan sanapainoa!

1. a Kuuntele ja toista.

лампа
сестра

дядя

тетя

метро

ресторан

ёлка

кино

какао

театр

паспорт

щётка

молоко

шоколад

ёжик

собака

попугай

аквариум

кока-кола

бадминтон

компьютер

объект

июнь

хоккей

язык

семья

котёнок

Sanoissa, joissa on kirjain **ë**, on paino aina **ë:n** kohdalla.

1. b Harjoittele parin kanssa lausumaan a-kohdan sanat oikein painomerkkien avulla.

2. Kuuntele ja merkitse paino laittamalla viiva kirjaimen päälle.

мышка

привет

имя

бабушка

заяц

ёлка

Стефан

спасибо

Вероника

Денис

сколько

Артур

музыка

футбол

утро

каравай

черепаха

сапоги

Елена

матрёшка

3. Venäjän kielessä sanan painolla on suuri merkitys. Se voi määrätä, mitä sana tarkoittaa. Tässä tehtävässä harjoittelet lausumaan sanoja, jotka kirjoitetaan samalla tavalla mutta paino on eri paikassa.

за́мок • замóк

а́тлас • атла́с

гво́здики • гвозди́ки

кру́жки • кружки́

плачу́ • плачу́

стрéлки • стрелки́

хло́пок • хлопóк

сто́ит • стои́т

linna • lukko

kartasto • silkkikangas

naulat • neilikat

mukit • kerhot

maksan • itken

nuolet • ampujat

puuvilla • taputus

maksaa • seisoo

Интересно!

Harjoitellaan ääntämistä!

Nyt on vuorossa pehmeä merkki.

4. Kuuntele ja toista.

ма • мя • мья
бы • би • бьи
нэ • не • нье
ло • лё • ъё
пу • пю • пью

5. Kuuntele tarkasti. Tarvitaanko sanaan pehmeä merkki ь?

Merkitse puuttuvat pehmeät merkit.

мел____ • мел____

сол____ • сон____

дал____ • дал____

брат____ • брат____

пол____ка • пол____ка

ест____ • ест____

пыл____ • пыл____

ел____ • ел____

шест____ • шест____

угол____ • угол____

пен____ • пин____

бан____ка • бан____ка

6. Nyt on kovan merkin ь vuoro. Kuuntele ja merkitse puuttuvat kovat merkit.

с____ел • с____ел

с____есть • с____есть

в____езде • в____езд

7. Kuuntele ja toista. Harjoittele sitten parin kanssa.

Мáша сéла на пенёк.
Мáша съéла пирожóк.

Мы шли, шли, шли.
пирожóк нашлí.
Сéли, съéли и опя́ть пошлí.

Ja nyt muut kinkkiset kirjaimet!

8. a Kuuntele tarkasti. Kuulostaako venäjän и-kirjain aina samalta? Mitä huomasit?

Жи- ja ши-
kirjainyhdistelmän
jälkeen sanotaankin
taka-i eli ы!

8. a Nyt harjoitellaan sanomaan sanoja, joissa on kirjainyhdistelmä жи tai ши. Kuuntele ja toista.

лы́жи
ши́на
жира́ф
мы́ши

живо́т
маши́на
пружи́на
ширина́

жир
малы́ш
ужи́

9. Onko taka-i mielestäsi hankala? Sitä on helpompi harjoitella, kun sen lähellä on kirjain k tai g. Kuuntele ja toista.

Laitapa kynä
suuhusi samalla lailla
kuin minulla on luu.
Heti taka-i helpottuu!

кы • гы

ык • ыг

ыкы • ыгы

кы • кмы

мы • мыл

гы • гмы

сы • сын

кы • квы

ды • дым

гы • гбы

бы • был

10. Tässä on taka-i:lle omistettu runo.
Kuuntele ja harjoittele sitten parisi kanssa.

Кто же знаёт букву Ы?
Вы, конечно, вы, вы, вы!
Почему же мы, мы, мы?
Может лучше ты, ты, ты?
Я и ты, и мы, и вы –
Все мы знаем букву Ы.

Ы

ы

11. Kuuntele runo. Harjoittele lukemaan sitä kotona.

Буква ы – это ты,
буква ы – это мы,
это мамы, это папы,
это горы и мосты.

Venäjän kielessä on monta erilaista ässää. Niitä on hauskaa harjoitella lorujen avulla. Lue ensin hitaasti, ja yritä sitten nopeammin.

12. Toista perässä.

A

Жук упал и встать не может,
ждёт он кто ему поможет.

B

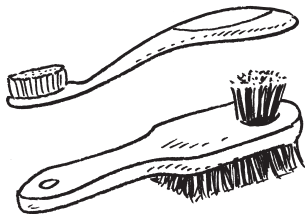
Жук жужжит,
а змея шипит.

C

Шла Саша по шоссе
и сосала сучку.

D

Этой щёткой чищу зубы.
Этой щёткой сапоги.

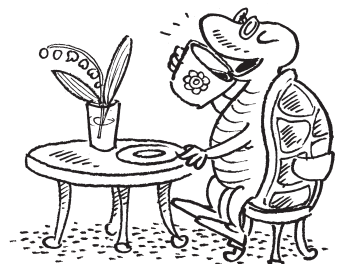
E

Мыла Мила мишку мылом,
Мыла мыло уронила.
Уронила Мила мыло,
Мишку мылом не домыла.

F

Черепашка, не скучая,
час сидит
за чашкой чая.

13. Merkitse rastilla vaikein loru. Ympyröi hauskin.

14. Harjoitellaan vielä щ-kirjainta eli kaalikeittoässä. Kuuntele ja toista.

15. Kuuntele ja taputa, kun mielestäsi sanassa on tsaariässä ц.

16. Kuuntele sanat ja kirjoita kullekin viivalle aina sanan ensimmäinen kirjain. Mikä uusi sana muodostuu? Lue se ääneen.

_____

17. Kuuntele ja kirjoita viivalle sanan puuttuva kirjain. Toista.

п____л • п____л

л____к • л____к

бор____ • ков____

____ля • ____ля

ча____ка • ча____ка

кр____г • кр____к

м____шка • м____шка

Д____ма • Д____ня

м____ло • м____ло

мо____ • мо____

бр____ки • р____ки

18. a Harjoitellaan vielä erottamaan kirjaimet е ja э. Kuuntele ja merkitse puuttuva kirjain. Kumpi mielestäsi merkitään, е vai э?

___лла

___ль

___таж

___рик

р___ка

___скимо

___лена

___нот

___сси

карам___ль

___лиас

мор___

___гор

___кран

м___тро

___то

___сси

об___д

бал___т

___нни

18. b Kuuntele sanat vielä kerran ja toista.

19. Harjoittele lisää lukemaan venäjää hauskojen lorujen avulla. Toista perässä.

У ца́пли птенцы́
Такие́ молодцы́!
На одной но́ге не лень
Стоять им с ца́плей
Це́лый день.

Есть у овéчки колéчки,
колéчки не па́дают в ре́чку.

Вя́жет на зиму́ жира́ф
шерстяно́й пуши́стый шарф.

Тыр-пыр, дэсяць дыр.
В кáждой дýрке – вкúсный сыр.
В кáждом сыре – дэсяць дыр.

Звенít звонóк, звонóк зовёт,
и Зóя в класс к себе идёт.

Пóвар Пётр и пóвар Пáвел –
Пётр пёк, а Пáвел пáрил.

У ежá в гостя́х ужáта.
У ужá в гостя́х ежáта.
Учít бéгать ёж ужáт.
Учít пóлзать уж ежáт.

Этот зáяц траву́ ко́сит.
Этот зáяц во́ду но́сит.
Этот зáяц петь уме́ет.
Сéрый зáяц – тако́й умéлец!

Etsin netistä pitkiä
venäjänkielisiä loruja.
Pisimmässä, jonka löysin,
on 434 sanaa!